

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys oppivelvollisuusiän korottamisesta ja kunnille aiheutuvista kustannuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus on linjannut hallitusohjelmassaan, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Lisäksi vahvistetaan ohjausta ja oppilashuollon palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta. Oppivelvollisuuden pidennyksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2021. Lakia on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, joiden oppivelvollisuus nykyisen lain mukaan päättyy vuonna 2021.

Suunnitelma on herättänyt opetus- ja kunta-alan ammattilaisissa kysymyksiä ja kritiikkiä on esitetty liian nopeasta toimeenpanosta ja kasvavista kustannuksista. Kunta-alalla uudistusten kustannusten arvellaan olevan moninkertaiset hallituksen arvioihin nähden. Epäselvää on, mitä kunnat joutuvat lopulta kustantamaan. Esimerkiksi kotikaupunkini Joensuun kaupungin koulutusjohtaja Olli Kauppinen totesi Talouselämän jutussa¹, että uudistukseen varatut rahat eivät tule riittämään ja että pelkästään oppimateriaaleihin menee enemmän rahaa. Lukiossa oppilaat tarvitsevat myös oman läppärin ja ammattikoulussa oppilaat tarvitsevat, alasta riippuen eri työvälineitä. Uudistuksen nopea aikataulu on haasteellinen kunnille, varsinkin nyt koronan aikana, jolloin kuntien tehtävien hoito ja maksukyky ovat koetuksella.

Opetushallituksen teettämän ja Jyväskylän yliopistolta tilaaman raportin² mukaan jo nyt koulupudokkaita on maassa noin 4 000. Tyypillisin aika koulusta pois jäämiselle on kahdeksannen luokan syksy. Ongelmia on siis monella jo yläluokilla. Koulunkäynnin ongelmiin tuleekin puuttua varhain ja kohdentaa aputoimet niitä tarvitseville. On vaikea nähdä, miten nykyinen, nopealla aikataululla läpi vietävä suunnitelma estää ketään putoamasta koulusta. Kuntien kustannukset nousevat valtavasti ja uudistus heikentää vain koulujen resursseja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko koronaepidemia ja sen tuomat taloudelliset ongelmat otettu huomioon oppivelvollisuuden pidentämissuunnitelmissa,

1 <https://www.talouselama.fi/uutiset/rahat-eivat-tule-riittamaan-edes-lappareihin-ja-kirjoihin-toisen-asteen-koulu-uudistusta-tehdaan-liian-pienella-rahalla-ja-liian-nopeasti/1b3ccc17-e0cc-47c9-9dca-ff8a15a090ab>
2 <https://yle.fi/uutiset/3-11343305>

Kirjallinen kysymys KK 703/2020 vp

onko huomioitu koronan aiheuttamat ongelmat kuntien talouksille,

miksi toimia ja rahoitusta ei kohdisteta suoraan koulunkäynnin kanssa vaikeuksissa oleville ja

onko hallitus pohtinut, että kun kuntien taloudellisia velvoitteita lisätään, niin koulujen resurssit vähenevät, jolloin heikennetään kaikkien oppilaiden opiskelun laatua?

Helsingissä 29.9.2020

Jussi Wihonen ps